

DE DWAASHEID EN ELLENDE DER MENSEN

Marsilio Ficino groet Riccardo Angiolieri uit Anghiari, Oliviero Arduim en Antonio Serafico, zijn medefilosofen.

Waar moest Democritus¹ zo om lachen? Waar was Heraclitus² bedroefd om? De één lachte om de dwaasheid der mensen, volgens mij, de ander treurde om hun ellende. Dwaasheid lijkt iets grappigs en ellende iets betreuenswaardigs. Is dwaasheid iets anders dan het afwijken van het juiste oordeel? Is ellende iets anders dan gekweld worden door begeerte die voortkomt uit een verkeerde beoordeling van de dingen?

Wie zal ontkennen dat het dwaze mensen zijn die voor andermans zaken zorgen, maar hun eigen zaken verwaarlozen? Zij zoeken altijd weer iets nieuws en ook dingen die er niet zijn en negeren wat er wel is en wat gewoon is. Door hun voortdurend verlangen naar de toekomst genieten ze niet van wat er is. Hoewel beweging tot staan gebracht moet worden om te kunnen rusten, initiëren zij steeds weer nieuwe bewegingen, in de hoop ooit later tot rust te komen. Zo vergaren zij rijkdom alsof ze nooit zullen sterven en geven zij toe aan genotzucht alsof iedere dag hun laatste zal zijn. Laten wij daar nu maar over ophouden, er zijn nog eindeloos veel voorbeelden te geven.

Ik kan het alleen maar dwaasheid ten top vinden dat zij hun lichaam, een wild, schadelijk en ontembaar beest, met grote zorg voeden, maar dat zij zichzelf, dat wil zeggen hun eigen geest, van honger laten omkomen. Wij zijn verbaasd dat we ons, zolang we zo leven, of liever gezegd zo sterven, ongelukkig voelen, alsof wij iets anders kunnen oogsten dan wij zaaien. Ellende is de vrucht van de dwaasheid. Hoe dat zo? Omdat wij als dwazen het lichaam overvoeren en ons innerlijk verwaarlozen. Het ene maken we dik en krachtig, het andere mager en zwak. Zo komt het dat wij in onze armzaligheid en zwakheid het lichamelijke als iets groots en krachtigs zien. Wij verlangen naar al wat groot is, maar wat wij als sterk zien, daar zijn we bang voor. Daarom worden wij in onze onwetendheid deels door het vuur van begeerte verschroeid en deels door de huivering van vrees bevangen.

Laten wij in 's hemelsnaam de geest met geestelijk voedsel voeden en hem zo doen groeien dat hij, groter geworden, het lichamelijke als onbelangrijk zal beschouwen en nooit meer door een aanval van het lichaam van zijn stuk zal worden gebracht. Laten wij de hoge wachttoren van de geest beklimmen, het stoffelijke achter ons laten en dan het goddelijke van nabij en het menselijke van veraf beschouwen. Het eerste zal zich dan groter dan gewoonlijk voordoen, het laatste kleiner. Zo zullen wij het goddelijke koesteren en het lichamelijke onbelangrijk achten en niet meer dwaas en ellendig zijn, maar wijs en gelukkig. Vaarwel. [1.55]